

Minister Zdrowia

DLG.050.18.2025.MK
Warszawa, 06 marca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na interpelację (nr 7695) z 18 października 2024 r., Pani Poseł Marceliny Zawiszy w sprawie badań profilaktycznych mężczyzn, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

1. Akcja „Zbadaj piersi – mammobus przyjedzie do Ciebie” od wielu lat stanowi jeden z kluczowych projektów systemu ochrony zdrowia. W związku z tym prosimy o przedstawienie szacunkowych rocznych kosztów jej realizacji oraz szczegółowych danych finansowych za ostatnie pięć lat.

Poniżej wartość sfinansowanych świadczeń w ramach programu profilaktycznego raka piersi w pracowniach mobilnych za ostatnie 5 lat.

ROK	Liczba wykonanych badań mammograficznych w pracowni mobilnej.	Wartości sfinansowanych świadczeń w ramach programu profilaktycznego raka piersi zrealizowanych w pracowni mobilnej.
2020	420 551	40 731 949,42 zł
2021	575 749	48 793 123,49 zł
2022	500 504	52 270 246,14 zł
2023	618 220	77 343 785,54 zł
2024	689 199	93 331 693,83 zł
Razem	2 804 223	312 470 798,42 zł

2. Jakie działania są obecnie podejmowane przez Ministerstwo Zdrowia w celu stworzenia analogicznego programu profilaktycznego skierowanego do mężczyzn, tj. „androbusów”?

Ministerstwo prowadzi szereg działań edukacyjnych i promocyjnych dotyczących profilaktyki nowotworów u mężczyzn. Projekty realizujemy na podstawie Narodowej

Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Działania Ministerstwa skupiają się na budowaniu świadomości społecznej roli profilaktyki pierwotnej w zapobieganiu chorobom nowotworowym. Wiele czynników, takich jak aktywność fizyczna, zdrowa dieta, unikanie picia alkoholu, palenia papierosów, zależy od każdego z nas i wpływa na nasze zdrowie. Skupiamy się na tym, aby przekonać Polaków do zdrowego trybu życia, który daje im szansę na długie życie, w dobrym zdrowiu.

Dla Ministerstwa równie ważna jest profilaktyka wtórna, czyli promocja badań w ramach programów przesiewowych, samobadania i szczepień. Promocja badań onkologicznych dla mężczyzn dotyczy przede wszystkim raka płuca, jelita grubego, prostaty i jąder.

Aby, dotrzeć do jak największej liczby naszych odbiorców przygotowujemy i emitujemy spoty i audycje dotyczące profilaktyki w radiu i telewizji. W stacjach ogólnopolskich, aby dotrzeć z przekazem do szerokiego grona odbiorców. Mówimy w nich o czynnikach zwiększających ryzyko zachorowania na raka, Europejskim Kodeksie Walki z Rakiem, szkodliwości palenia papierosów, też e- papierosów, badaniach profilaktycznych dla mężczyzn oraz raku prostaty, jąder, jelita grubego i płuca.

Ministerstwo Zdrowia współorganizuje również eventy, wspiera miasteczka zdrowia i wydarzenia promujące badania profilaktyczne dla mężczyzn. Szczególną uwagę zwracamy na promowanie zdrowia mężczyzn w listopadzie, miesiącu, który na całym świecie, poświęcony jest tematyce nowotworów męskich, czyli tych zajmujących męskie narządy płciowe. Akcje wówczas organizowane mają przełamywać tabu i stereotypy oraz zachęć mężczyzn do przeprowadzania badań diagnostycznych w kierunku raka prostaty i jąder.

Przykładem takich działań był „Bieg dla jaj. Wspieraj z nami profilaktykę i leczenie męskich nowotworów”, który zorganizowaliśmy w 2024 r. w Bydgoszczy. W miasteczku biegowym na stoisku Ministerstwa prowadziliśmy instruktaż samobadania jąder, bezpłatne badania profilaktyczne, a lekarze i eksperci odpowiadali na pytania dotyczące nowotworów męskich narządów płciowych. W ten sposób budowaliśmy świadomości znaczenia profilaktyki wśród mężczyzn i popularyzowaliśmy wiedzę o raku jąder i prostaty. W ubiegłym roku, w listopadzie z inicjatywy Ministerstwa powstało kilkadziesiąt audycji w TVP i TVN, stacjach radiowych i artykułów w portalach internetowych o profilaktyce nowotworowej dla chłopców i mężczyzn. Do audycji zapraszaliśmy osoby, które wygrały walkę z rakiem i lekarzy, którzy w sesjach Q&A odpowiadali na pytania widzów. Mówiliśmy w nich o szczepieniach HPV, raku płuc, prostaty, jąder i jelita grubego. Artykuły dotyczące raka jąder i prostaty publikowaliśmy w portalach internetowych. Spoty o tej tematyce emitowaliśmy w portalach społecznościowych i na platformie YouTube. Tak, aby poszerzyć zasięg odbiorców o tych, do których nie byliśmy stanie dotrzeć za pomocą przekazów radiowych i telewizyjnych.

Podkreślam, że działania informacyjne i edukacyjne dotyczące męskiej profilaktyki są ważnym elementem polityki informacyjnej i promocyjnej Ministerstwa.

Poniżej przedstawiam również działania podejmowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Do mężczyzn skierowane są programy profilaktyczne tj.: program badań przesiewowych raka jelita grubego, Profilaktyka 40 PLUS, ChUK. Narodowy Fundusz Zdrowia podejmuje szereg działań mających na celu zachęcenie mężczyzn do regularnych badań profilaktycznych i wczesnego wykrywania chorób.

Szczególny nacisk kładziemy na profilaktykę chorób cywilizacyjnych, onkologicznych oraz układu krążenia. Poniżej przedstawiamy najważniejsze inicjatywy skierowane do mężczyzn oraz działania podejmowane w tym zakresie.

Program Profilaktyka 40 PLUS – pakiet badań dla mężczyzn

Program ten obejmuje bezpłatne badania diagnostyczne dla osób powyżej 40 roku życia. W pakiecie badań przewidzianych dla mężczyzn znajduje się m.in. oznaczenie poziomu PSA (antygeny swoistego dla prostaty), które jest podstawowym badaniem przesiewowym w diagnostyce raka prostaty. Wczesne wykrycie tego nowotworu daje możliwość skutecznego leczenia i poprawy rokowań pacjenta. Zachęcamy mężczyzn do skorzystania

z programu poprzez stronę internetową www.nfz.gov.pl i www.pacjent.gov.pl oraz Internetowe Konto Pacjenta (IKP), gdzie można uzyskać skierowanie na badania.

NFZ przygotował również Poradnik Pacjenta NFZ, w którym szczegółowo wyjaśniamy, jak przystąpić do programu i dlaczego warto z niego skorzystać.

Link do poradnika: <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/poradnikpacjenta-profilaktyka-40-plus-bezplatne-badania-bez-skierowania,8632.html>. Program był szeroko promowany w prasie ogólnopolskiej, a pod koniec 2024 roku zrealizowaliśmy kampanię mailingową. Ponad milion Polek i Polaków otrzymało od NFZ wiadomość z zaproszeniem do udziału w programie oraz linkiem do ankiety.

Ogólnopolska akcja Movember

Narodowy Fundusz Zdrowia aktywnie wspiera i promuje inicjatywy związane z profilaktyką nowotworów męskich, w tym międzynarodową akcję Movember. W listopadzie 2024 roku NFZ przeprowadził kampanię edukacyjną we wszystkich oddziałach wojewódzkich, zachęcając tym samym mężczyzn do badań profilaktycznych. Podczas tej inicjatywy w placówkach NFZ zorganizowane były wydarzenia informacyjne, podczas których pacjenci mogli dowiedzieć się więcej o profilaktyce raka prostaty i jąder oraz znaczeniu regularnych badań. Do ogólnopolskiej akcji przyłączyły się także kluby sportowe, służby mundurowe, instytucje kultury, szkoły, samorządy i instytucje lokalne, partnerzy medyczni, lekarze i fundacje, co pozwoliło nam dotrzeć do szerszej grupy odbiorców.

Przygotowaliśmy też kompleksowy Poradnik Pacjenta NFZ poświęcony całkowicie tematyce męskich nowotworów „Profilaktyka to męska sprawa”. Stanowi on kompendium wiedzy na temat męskiej profilaktyki. Zawiera m.in. filmy edukacyjne, podcasty oraz graficzne instrukcje samobadania jąder, pomagające w dbaniu o zdrowie.

Link do poradnika: <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/poradnik-pacjentaprofilaktyka-to-meska-sprawa,8504.html>

W ramach działań edukacyjnych NFZ przygotował poradniki dotyczące męskiego zdrowia. Znajdują się w nim m.in. informacje na temat męskiej płodności i kluczowego badania jakim jest finansowany przez NFZ seminogram, nowotworów prostaty i jąder, instrukcje graficzne dotyczące samobadania oraz praktyczne porady na temat profilaktyki. Poradnik jest pisany prosto i konkretnie, aby był zrozumiały dla wszystkich odbiorców, a publikacje dostępne są online na stronie NFZ i stanowią cenne źródło wiedzy dla mężczyzn.

Linki do poradników:

- <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/poradnik-pacjentaprofilaktyka-to-meska-sprawa,8504.html>
- <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/meska-plodnosc-waznebadanie-dla-mezczyzn-finansowane-przez-nfz,8630.html>
- <https://www.nfz.gov.pl/aktualnosci/aktualnosci-centrali/rak-jadra-co-kazdymezczyzna-wiedziec-powinien,8705.html>

Kampania mailingowa "Profilaktyka to też męska sprawa"

W listopadzie 2024 roku NFZ zrealizował akcję promocyjną "Profilaktyka to też męska sprawa", skierowaną do miliona Polaków. W ramach tej inicjatywy wysłano mejling informacyjny do 1 miliona mężczyzn, zachęcając do wykonywania badań profilaktycznych w kierunku męskich nowotworów. Było to jedno z większych działań komunikacyjnych NFZ w zakresie profilaktyki skierowanej bezpośrednio do mężczyzn.

Filmy edukacyjne na YouTube @AkademiaNFZ

W celu zwiększenia świadomości zdrowotnej wśród mężczyzn NFZ przygotował cykl filmów edukacyjnych dostępnych na naszym kanale YouTube @AkademiaNFZ. W ramach tej serii m.in. dr n. med. Łukasz Kupis, doświadczony urolog - androlog, wyjaśnia kluczowe zagadnienia związane z rakiem prostaty i rakiem jąder, podkreślając rolę badań profilaktycznych oraz wczesnej diagnostyki. Dostępne są również podcasty edukacyjne, w których poruszamy tematykę męskiego zdrowia od juniora do seniora. Wszystkie filmy cieszą się dużym zainteresowaniem i stanowią skuteczne narzędzie edukacyjne.

Artykuły edukacyjne w prasie ogólnopolskiej

NFZ aktywnie promuje męską profilaktykę również w prasie ogólnopolskiej. Publikujemy artykuły edukacyjne oraz materiały informacyjne dotyczące profilaktyki nowotworów męskich, zachęcając do regularnych badań i dbania o zdrowy styl życia. Dzięki obecności w prasie docieramy do szerokiego grona odbiorców, zwiększając świadomość zdrowotną wśród mężczyzn.

Męska profilaktyka w mediach społecznościowych NFZ

Aktywnie promujemy profilaktykę męskich nowotworów na swoich kanałach w mediach społecznościowych, takich jak X (Twitter), YouTube oraz Facebook. Regularnie publikujemy tam materiały edukacyjne, przypominając o znaczeniu badań profilaktycznych i zdrowego stylu życia.

Warto podkreślić, że nasze działania nie ograniczają się jedynie do profilaktyki nowotworów. Edukujemy także w zakresie zdrowego stylu życia, chorób układu krążenia, profilaktyki raka jelita grubego oraz chorób układu oddechowego.

Ponadto w ramach działań edukacyjno-informacyjnych NFZ promuje profilaktykę zdrowotną oraz zdrowy styl życia, organizując spotkania z ekspertami i cotygodniowe akcje w ramach „Środy z Profilaktyką”. Oddziały Wojewódzkie NFZ zrealizowały w 2024 r. około 2500 wydarzeń profilaktycznych, z czego 63 były skierowane bezpośrednio do mężczyzn.

Na stanowiskach ds. profilaktyki i promocji zdrowia w Oddziałach Funduszu, doradcy udzielają informacji o programach profilaktycznych oraz pomagają w wykonaniu pomiarów w kioskach profilaktycznych (np. ciśnienie, wzrost, masa ciała, indeks BMI, saturacja, siła uścisku dłoni, który służy jako skuteczny wskaźnik ogólnej siły mięśniowej i stanu zdrowia). Dodatkowo, NFZ prowadzi portal „Akademia NFZ”, który zawiera informacje o programach profilaktycznych, kalendarzu badań i zdrowym stylu życia <https://akademia.nfz.gov.pl/>. Informacje na temat profilaktyki i leczenia można również uzyskać poprzez bezpłatną Telefoniczną Informację Pacjenta (TIP), w tym także w formie wideorozmowy dla osób z dysfunkcją słuchu lub mowy.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/